ารสวัสดิการวิชาการ สบช.

"การพยาบาล หู คอ จมูก"

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

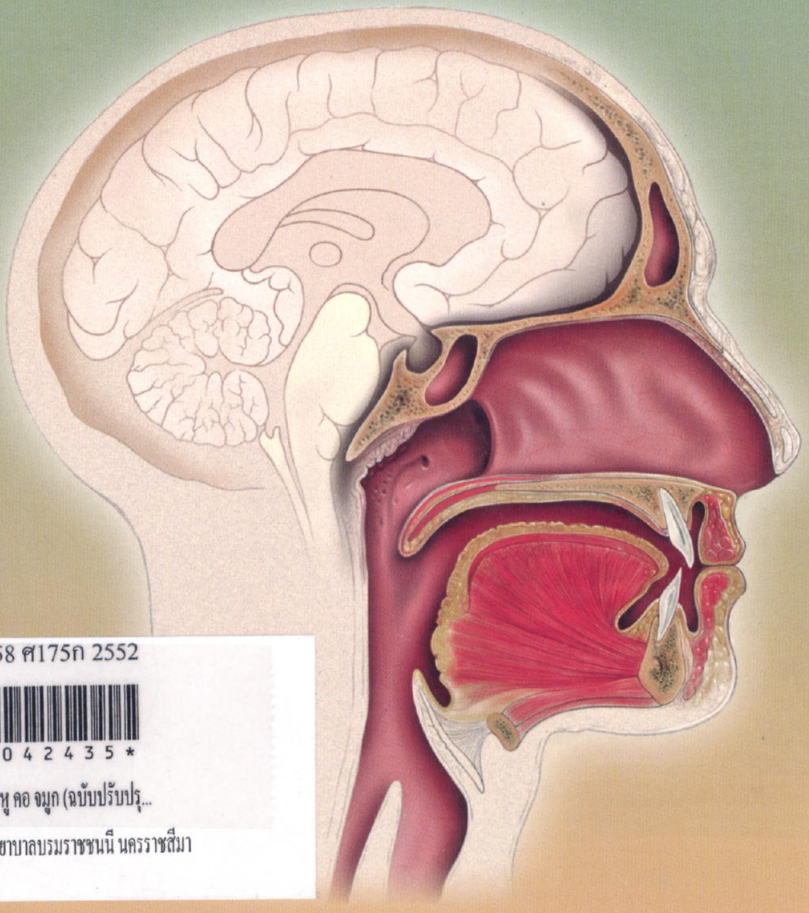

WY 158 ศ175ก 2552
B0042435
การพยาบาล หู คอ จมูก (ฉบับปรับปรุ...
ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

ศรีสุนทรา เจิมวรพิพัฒน์
โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	**โครงสร้างและหน้าที่ของหู**	**1**
	โครงสร้างของหูชั้นนอก	1
	โครงสร้างของหูชั้นกลาง	4
	โครงสร้างของหูชั้นใน	7
บทที่ 2	**การตรวจวินิจฉัยความผิดปกติของหู**	**9**
	การซักประวัติผู้ป่วยที่เป็นโรคหู	9
	การตรวจร่างกาย	10
	การตรวจพิเศษด้วยเครื่องมือ	11
บทที่ 3	**ความผิดปกติของหูชั้นนอก**	**18**
	ความผิดปกติที่พบบ่อยของหูชั้นนอก	18
	ความผิดปกติอื่นๆ ของหูชั้นนอก	24
	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาในช่องหูชั้นนอก	32
บทที่ 4	**ความผิดปกติของหูชั้นกลาง**	**37**
	ความผิดปกติที่พบบ่อยของหูชั้นกลาง	37
	การผ่าตัดหู	43
	การดูแลก่อนการผ่าตัด	44
	การดูแลโดยทั่วไปหลังการผ่าตัด	44
บทที่ 5	**ความผิดปกติของหูชั้นใน**	49
	ความผิดปกติที่พบบ่อยของหูชั้นใน	49
	การปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการเวียนศีรษะ	56
บทที่ 6	**การสูญเสียการได้ยิน**	58
	ประสาทหูพิการแต่กำเนิดชนิดเป็นกรรมพันธุ์	58
	ประสาทหูพิการแต่กำเนิดชนิดไม่เป็นกรรมพันธุ์	59
	การติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วยที่มีภาวการณ์สูญเสียการได้ยิน	60
	คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยที่สูญเสียการได้ยินเมื่อต้องกลับไปอยู่บ้าน	61
	คำแนะนำทั่วไปในการป้องกันการเกิดโรคหูและการสูญเสียการได้ยิน	61

ห้องสมุด

วิทยาลัยพยาบาลฯ นครราชสีมา

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 7	**โครงสร้างและหน้าที่ของจมูก**	**64**
	จมูกส่วนนอก	64
	จมูกส่วนใน	64
	โพรงอากาศข้างจมูก	64
บทที่ 8	**การตรวจหาความผิดปกติของจมูกและโพรงอากาศข้างจมูก**	**68**
	การซักประวัติ	68
	การตรวจโดยใช้เครื่องมือพิเศษ	70
บทที่ 9	**ความผิดปกติของจมูกและโพรงอากาศข้างจมูก**	**72**
	ความผิดปกติของจมูกและโพรงอากาศข้างจมูกที่พบบ่อย	72
	เลือดกำเดาออก	81
	โพรงอากาศข้างจมูกอักเสบ	86
	การรักษาโดยการผ่าตัด	89
	การผ่าตัดชนิดอื่น ๆ ภายในช่องจมูก	93
	การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดในบริเวณจมูก	94
	การให้คำแนะนำก่อนกลับบ้านในรายที่ทำผ่าตัดบริเวณจมูก	99
บทที่ 10	**โครงสร้างและหน้าที่ของช่องปากและลำคอ**	**104**
	ช่องคอหรือลำคอ	104
	ช่องปาก	106
	กล่องเสียง	107
	หลอดลมคอ	110
บทที่ 11	**การประเมินสภาพและการตรวจวินิจฉัยความผิดปกติของช่องปากและช่องคอ**	**112**
	การประเมินสภาพ	112
	การตรวจร่างกาย	113
	การเตรียมผู้ป่วยเพื่อตรวจพิเศษด้วย วิธี Endoscopy	115
	การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจพิเศษด้วยวิธี Endoscopy	116

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 12	**ความผิดปกติของส่วนช่องคอหรือลำคอที่พบบ่อย**	**121**
	ภาวะการอักเสบติดเชื้อ	121
	การทำผ่าตัด Tonsillectomy and Adenoidectomy	127
	การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจส่วนบน	135
	โรคในกลุ่มของระบบทางเดินหายใจส่วนบนที่มีภาวะการอุดกั้น	139
	เนื้องอกและมะเร็ง	151
	การผ่าตัดรักษาก้อนเนื้องอกและมะเร็งภายในช่องปากและช่องคอส่วนปาก	158
	การทำผ่าตัด Neck Dissection	159
บทที่ 13	**ความผิดปกติอื่น ๆ ที่พบได้บ่อยบริเวณช่องคอหรือลำคอ**	**161**
	กลุ่มที่มีความพิการแต่กำเนิด	161
	สายเสียงเป็นอัมพาต	162
	เนื้องอกของกล่องเสียงและช่องคอส่วนล่าง	167
	มะเร็งของกล่องเสียงและช่องคอส่วนล่าง	169
	การพยาบาลผู้ป่วยที่ทำผ่าตัดกล่องเสียง	175
	การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยที่ทำผ่าตัดกล่องเสียงก่อนกลับบ้าน	189
	การรักษาและการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับรังสีรักษา	191
	กล่องเสียงและท่อหลอดลมคอตีบตัน	204
	การพยาบาลผู้ป่วยหลังทำการผ่าตัด แก้ไขภาวะการตีบแคบของกล่องเสียง และหลอดลมคอ	210
บทที่ 14	**เนื้องอกของอวัยวะส่วนอื่นบริเวณช่องคอหรือลำคอ**	**216**
	เนื้องอกของต่อมน้ำลาย	216
	Branchial Cleft Cyst	217
	ภาวะติดเชื้อที่ส่วนลึกของลำคอ	218
	มะเร็งของช่องคอหลังโพรงจมูก	219

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 15	**การเจาะหลอดลมคอและการปฏิบัติการพยาบาล**	**221**
	วิธีการเจาะคอ	221
	ข้อบ่งชี้ในการเจาะคอ	223
	ภาวะแทรกซ้อนภายหลังการทำการเจาะคอ	223
	การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอ	227
	การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใส่ท่อหลอดลมคอคาไว้ก่อนกลับบ้าน	234
บทที่ 16	**ภาวะเร่งด่วนและการพยาบาลผู้ที่ได้รับการผ่าตัดต่อมธัยรอยด์และต่อมพาราธัยรอยด์**	**235**
	โครงสร้างและหน้าที่ของต่อมธัยรอยด์และต่อมพาราธัยรอยด์	235
	ต่อมธัยรอยด์	235
	การผลิตฮอร์โมนของต่อมธัยรอยด์	238
	Fine Needle Aspiration	239
	ภาวะต่อมธัยรอยด์ ทำงานผิดปกติ	242
	ภาวะต่อมธัยรอยด์เป็นพิษ	242
	ภาวะแทรกซ้อน และการดูแลรักษาพยาบาล	247
	ภาวะธัยรอยด์ฮอร์โมนเกินอย่างเฉียบพลัน	249
	ตัวอย่างกรณีศึกษา	253
	ภาวะต่อมธัยรอยด์ทำงานน้อยผิดปกติ	256
	ก้อนของต่อมธัยรอยด์	267
	มะเร็งของต่อมธัยรอยด์	270
	การพยาบาลผู้ป่วยก่อนและหลังการทำผ่าตัดต่อมธัยรอยด์	274
	การให้คำแนะนำผู้ป่วยที่ผ่าตัดต่อมธัยรอยด์ก่อนกลับบ้าน	283
	ภาวะถุงน้ำบริเวณท่อของต่อมธัยรอยด์	284
	ต่อมพาราธัยรอยด์	284
	ภาวะต่อมพาราธัยรอยด์ทำงานมากผิดปกติ	286
	การพยาบาลและคำแนะนำในการดูแลตนเอง	291
	ภาวะต่อมพาราธัยรอยด์ทำงานน้อยผิดปกติ	292

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	การรักษา	298
	คำแนะนำผู้ป่วยที่เตรียมจำหน่ายกลับบ้าน	298
บทที่ 17	**การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายเนื้อเยื่อบริเวณศีรษะและลำคอ**	**300**
	ความผิดปกติต่างๆ ของบริเวณศีรษะและลำคอ	300
	ความบกพร่องของอวัยวะแต่กำเนิด	300
	ความผิดปกติของอวัยวะบริเวณศีรษะและลำคอชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง	301
	ชนิดของการปลูกถ่ายเนื้อเยื่อ	303
	การปลูกถ่ายผิวหนัง	310
	ปัจจัยที่มีผลต่อการล้มเหลวของการปลูกถ่ายผิวหนัง	312
	การคัดเลือกผู้ป่วย	322
	คุณลักษณะในการเลือกเนื้อเยื่อ	324
	การเตรียมผู้ป่วยในการผ่าตัดปลูกถ่ายเนื้อเยื่อบริเวณศีรษะและลำคอ	332
	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและการล้มเหลวของการปลูกถ่ายเนื้อเยื่อ	333
	ภาวะแทรกซ้อนที่อาจพบได้จากการทำ Flaps Reconstruction	334
	การเลือกทำ Flaps ชนิดต่างๆ	336
	1. Pectoralis Major Myocutaneous Flaps	337
	2. Trapezius Musculocutaneous Flaps	340
	3. Sternocleidomastoid Musculocutaneous Flaps	341
	4. Temporalis Musculocutaneous Flaps	343
	5. Masseter Musculocutaneous Flaps	344
	6. Deltopectoral Fasciocutaneous Flaps	345
	7. Rectus Abdominis Musculocutaneous Flaps	346
	8. Gracilis Musculocutaneous Flaps	348
	9. Radial Forearm Fasciocutaneous Flaps	349
	10. Iliac Crest Osteomusculocutaucous Flaps	352
	11. Fibula Osteocutaneous Flap	355

ห้องสมุด
วิทยาลัยพยาบาลฯ นครราชสีมา

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การพยาบาลผู้ที่ได้รับการปลูกถ่ายเนื้อเยื่อบริเวณศีรษะและลำคอโดยทั่วไป	357
สรุปภาวะแทรกซ้อนและการดูแลรักษาพยาบาล	370
กรณีศึกษา	373
บรรณานุกรม	**387**
ดรรชนี	**389**

สารบัญภาพ

บทที่	รูปภาพที่		หน้า
1	1	กระดูกกะโหลกศีรษะด้านข้าง	2
	2	โครงสร้างของใบหู	2
	3	โครงสร้างของหูชั้นนอก	3
	4	แก้วหูปกติ	4
	5	โครงสร้างของหูชั้นกลาง	5
	6	ท่อ Eustachian	6
	7	โครงสร้างของหูชั้นใน	7
2	8	Rinne Test	12
	9	Weber Test	13
	10	ภาพแสดงการเดินทางของคลื่นเสียง	14
	11	ออดิโอแกรมปกติ	14
	12	ภาพแสดงชนิดของ Hearing loss	15
3	13	ความผิดปกติของหูชั้นนอก	19
	14	ใบหูขนาดเล็กแต่กำเนิด	20
	15	ใบหูขนาดใหญ่แต่กำเนิด	20
	16	ช่องหูตีบตัน	21
	17	กระดูกงอกในช่องหู	23
	18	Keloid	23
	19	ใบหูเสียรูป	26
	20	ช่องหูอักเสบ	28
	21	ขี้หูอุดตัน	29
	22	เยื่อแก้วหูฉีกขาด	31
4	23	หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรัง	40
	24	Facial Nerve Paralysis	42
5	25	Mastoidectomy	43
7	26	Types of Meniere's disease	54
	27	โครงสร้างของจมูกและ Nasopharynx	65
	28	โพรงอากาศข้างจมูก	65
	29	Kiesselbach' s area	66

สารบัญภาพ (ต่อ)

บทที่	รูปภาพที่		หน้า
8	30	ตรวจจมูกด้วยเครื่องมือพิเศษ	70
9	31	ผนังกั้นจมูกคด	74
	32	เนื้องอกจมูกชนิด Angiofibroma	79
	33	การทำ Nasal packing : A. Anterior nasal packing	82
	34	การทำ Nasal packing: B. Posterior nasal packing	83
	35	ฝีในลูกตา (Orbital Abscess)	87
	36	Maxillary Sinus Irrigation	89
	37	Middle meatal antrostomy (MMA)	90
	38	Caldwel-luc operation	90
	39	การผ่าตัดโพรงอากาศเอ็ธมอยด์วิธีต่างๆ	91
	40	การทำผ่าตัดระบายโพรงอากาศฟรอนตัล (Fronta Sinus Trephination)	92
	41	การทำผ่าตัดแบบ Endoscopic sinus surgery	93
	42	Nasal Irrigation	101
10	43	โครงสร้างของลำคอ	104
	44	โครงสร้างของช่องปาก	107
	45	หลอดลมและกล่องเสียง	109
	46	กล่องเสียง	109
	47	กายวิภาคของกล่องเสียง	110
	48	กล้ามเนื้อบริเวณลำคอ	111
11	49	การตรวจภายในช่องปากและลำคอด้วยวิธี	114
	49 A.	Indirect Laryngoscopy	114
	49 B.	Rigid Scope	114
	49 C.	Flexible Scope	114
	49 D.	การคลำต่อมธัยรอยด์	114
12	50	Pharyngitis	122
	51	Tonsillitis	125
	52	Ludwig' s angina	134
	53	Obstructive Sleep Apnea	140

สารบัญภาพ (ต่อ)

บทที่	รูปภาพที่		หน้า
12	54	Heimlich Maneuver	143
	55	วิธีการช่วยเหลือที่ไม่ควรปฏิบัติ	145
	56	Zenker' s Diverticulum	147
	57	มะเร็งของริมฝีปาก	153
	58	SM and MM	154
	59	มะเร็งของลิ้น	155
	60	Leukoplakia and Erythroplakia	156
	61	มะเร็งของต่อมทอนซิล	157
	62	ตำแหน่งของเส้นทางเดินน้ำเหลืองบริเวณคอ	160
13	63	TE fistula ชนิดต่างๆ	162
	64	สายเสียง (Vocal Cord)	163
	65	ความผิดปกติของสายเสียง (Vocal Cord Nodule)	164
	66	การแบ่งชนิดมะเร็งกล่องเสียงตามตำแหน่งที่เป็น	170
	67	Total Laryngectomy (TLG)	174
	68	Tracheoesophageal Puncture	174
	69	Swallowing	180
	70	การบริหารบริเวณลำคอ	183
	71	การบริหารไหล่	183
	72	ท่าบริหารไหล่ในท่ายืน	184
	73	ท่าบริหารไหล่โดยใช้อุปกรณ์ช่วย	185
	74	แสดงการผ่านของลมหายใจ ภายหลังการผ่าตัดกล่องเสียง (Airflow after Total Laryngectomy)	187
	75	ภาพแสดงการผ่านของลมหายใจ	187
	76	Tracheal Stenosis	205
	77	การทำผ่าตัด End to End Anastomosis	208
15	78	Tracheostomy tube ชนิดพลาสติก	222
	79	ภาพแสดงวิธีการดูดเสมหะ	231

ห้องสมุด
วิทยาลัยพยาบาลฯ นครราชสีมา

สารบัญภาพ (ต่อ)

บทที่	รูปภาพที่		หน้า
16	80	ต่อมธัยรอยด์	236
	81	เส้นเลือดของต่อมธัยรอยด์	237
	82	FNA	239
	83	Thyroid Ultrasound	241
	84	Hyperthyroidism	243
	85	Hypothyroidism	257
	86	Euthyroid Non-Toxic Goiter	259
	87	Myxedema Coma	262
	88	Exophthalmoses	266
	89	Graves' disease	267
	90	Thyroid Nodules	268
	91	Adenoma	274
	92	Thyroglossal Duct Cyst	284
	93	ต่อมพาราธัยรอยด์	285
	94	Hypoparathyroidism	293
	95	Trousseau's Sign	296
	96	Chvostek's Sign	297
17	97	Advancement Flaps	304
	98	Pivot Flaps	305
	99	Interpolation Flaps	305
	100	Subcutaneous Flaps	306
	101	Distant Flaps/Temporal	306
	102	Microvascular Flaps	307
	103	Musculocutaneous and Septocutaneous Arteries Flaps	307
	104	Composition Flaps	308
	105	การเย็บปิดปฐมภูมิ (Primary Closure)	310
	106	Split Thickness Skin Grafts	310
	107	Full Thickness Skin Grafts	311
	108	Delayed Skin Graft	312

สารบัญภาพ (ต่อ)

บทที่	รูปภาพที่		หน้า
17	109	Random pattern flap	315
	110	Axial pattern flaps	316
	111	Myocutaneous Flap	317
	112	Local flap/ Transposition	318
	113	Muscle and Musculocutaneous Flaps	319
	114	Fascia and Fasciocutaneous Flaps	319
	115	Composite Free Flaps/Scapular	320
	116	Fasciocutaneous (Type A, B, C, and D/FFF)	321
	117	Musculocutaneous Flap (Type I, II, III, IV, V)	322
	118	PMM Flaps	337
	119	Trapezius Musculocutaneous Flaps	340
	120	SCM Flaps	341
	121	Temporalis Flaps	343
	122	Masseter Musculocutaneous Flaps	344
	123	DP Flaps	345
	124	Rectus Abdominis Flaps	346
	125	Gracilis Flaps	348
	126	RFF	349
	127	Allen's Test	352
	128	Iliac Crest Flaps	352
	129	FFF	355
	130	Facial Paralysis	362
	131	Shoulder Drop Test	363
	132	Carotid blow outs	366
	133	Wound infections	367